

> RETOURADRES Postbus 1992, 6201 BZ Maastricht

BEZOEKADRES
Mosae Forum 10
6211 DW Maastricht

Aan de dames en heren,
leden van de gemeenteraad

POSTADRES
Postbus 1992
6201 BZ Maastricht

ONDERWERP
Noodfonds Energiecrisis Maastricht

DATUM
13 december 2022
Verz. 13 december 2022

BIJLAGEN
2

BEHANDELD DOOR
S. (Stefan) Gybels

TELEFOONNUMMER
043 35

ONZE REFERENTIE
2022.18327

E-MAILADRES
stefan.gybels@maastricht.nl

FAXNUMMER
043 - 350 4310

UW REFERENTIE
--

Geachte raadsleden,

Op 18 oktober jl. heeft uw raad een [motie](#) ingediend die in het kort gezegd oproept tot het inrichten van een noodfonds voor maatschappelijke organisaties en verenigingen. U vroeg het college daarbij ook u voor het einde van het jaar te berichten over het al dan niet instellen van een dergelijk fonds. Zoals tijdens de raadsvergadering al aangegeven staat het college zeer sympathiek tegenover uw initiatief.

Hoewel wij niet alle zorgen van onze inwoners, organisaties, bedrijven en verenigingen kunnen wegnemen willen we wel steun bieden daar waar dat kan en daar waar onze eigen financiën dat toelaten.

Noodfonds

Vandaar dat we uw raad voorstellen akkoord te gaan met een noodfonds van 5 miljoen euro (middels de Berap die op 20 december a.s. voorligt). Dit bedrag zal niet toereikend zijn om alle gevolgen voor iedereen te verzachten. Dat maakt dat we gedwongen zijn om keuzes te maken. Het ingestelde Noodfonds Energiecrisis is een eenmalig fonds. Een ander uitgangspunt dat ons helpt bij het maken van keuzes, is dat de gemeente met het noodfonds niet aanvullend wil zijn op terreinen waar de rijksoverheid al steunmaatregelen biedt. Uitzondering hierop is wanneer het Rijk gemeentelijke cofinanciering vereist om haar steun toe te kennen. We volgen hiertoe de rijksregelingen op de voet. Door de veelheid aan rijksmaatregelen die nu ontwikkeld worden is het mogelijk dat bepaalde elementen uit onze aanpak overbodig blijken of dat doelgroepen minder groot worden dan we nu aannemen. Indien noodzakelijk zal de aanpak worden bijgesteld op basis van deze nieuwe ontwikkelingen.

Korte en middellange termijn

De aanpak van de gemeente Maastricht dient een dubbel doel:

1. Een aanpak op korte termijn voor sectoren die onvoldoende snel geholpen worden door het maatregelenpakket van het Rijk (acute fase: de winter doorhelpen).
2. Een aanpak op middellange termijn voor investeringen die de afhankelijkheid van energie in bepaalde sectoren vermindert (middellange fase vanaf 2023).

DATUM
13 december 2022

De verdeling nu is als volgt:

Noodfonds Energiecrisis Maastricht	acuut	duurzaamheid (= middellange termijn)	totaal
Huishoudens	€ 1.000.000	€ 0	€ 1.000.000,-
Cultuur	€ 600.000,-	€ 550.000,-	€ 1.150.000,-
Scholen *	€ 0	€ 0	€ 0
Zorg *	€ 0	€ 0	€ 0
Gemeenschapshuizen	€ 250.000,-	€ 550.000,-	€ 800.000,-
Overig Sociaal	€ 300.000,-	€ 500.000,-	€ 800.000,-
Sport	€ 400.000,-	€ 100.000,-	€ 500.000,-
Bedrijven	€ 0	€ 750.000,-	€ 750.000,-
Totaal	€ 2.550.000,-	€ 2.450.000,-	€ 5 miljoen

* U ziet scholen en zorg op 0 euro staan. Dat is niet omdat daar geen behoefte leeft, maar omdat zowel onderwijs als zorg al steun krijgt vanuit het Rijk en er bij beide sectoren geen directe verantwoordelijkheid voor de gemeentelijke overheid ligt.

Uitwerking

Aan de praktische uitwerking van het Noodfonds wordt momenteel druk gewerkt. Omdat er diverse andere regelingen zijn, deze crisis uniek is in zijn soort en het college vooral die mensen en instanties wil helpen die echt tussen wal en schip vallen, is er iets langer de tijd nodig om de specifieke voorwaarden op te stellen om in aanmerking te komen voor gemeentelijke steun. Medio januari wordt de regeling Noodfonds Energiecrisis opengesteld. Hierover wordt gecommuniceerd, zowel stadsbreed als naar specifieke doelgroepen.

Voor de volledige uitwerking van het noodfonds en de inventarisatie die eraan ten grondslag ligt verwijzen we u graag naar de bijlagen.

Hoogachtend,

Burgemeester en Wethouders van Maastricht,

De Secretaris,

G.J.C. Kusters

De Burgemeester,

J.M. Penn-te Strake

Inventarisatie

1. Particuliere huishoudens

Inventarisatie van de problematiek

Meerdere indicatoren spelen in samenhang een rol bij energiearmoede, waarbij van een aantal indicatoren geen informatie voorhanden is of de samenhang niet in beeld kan worden gebracht. Uit een stresstest van het Centraal Planbureau blijkt evenwel dat landelijk gezien tussen de 670.000 en 1,2 miljoen huishoudens bij blijvend hoge prijzen moeite krijgen met het betalen van rekeningen.

Strategie: focus op toekomstbestendigheid

Het kabinetsplan bestaat uit maximumprijzen voor energie tot een bepaald verbruik. Dit plan is doeltreffend om de financiële kwetsbaarheid van armere huishoudens te verminderen. Onzekerheid over mogelijke verdere prijsstijgingen wordt weggenomen en de betaalbaarheid (tot een maximum verbruik) verzekerd. En het is doelmatig omdat het aangrijpt op het probleem van toegenomen kwetsbaarheid, namelijk de fors gestegen energiekosten.

Maar op de langere termijn verergert een plafond het probleem. Het dempt namelijk de internationale marktprijs van gas niet, en dat is nu juist de bron van de huidige ellende.

Op de lange termijn is verduurzaming de enige oplossing. Dit gebeurt binnen spoor 3 en 4 van de aanpak energiearmoede door prestatieafspraken met woningcorporaties voor het verduurzamen van woningen met een E, F en G label.

Voor particuliere woningeigenaren met een inkomen van 120% tot 130% komen er maatregelen om slecht geïsoleerde woningen (label E, F en G) versneld te verduurzamen. Bij het uitwerken van de ondersteuning wordt aansluiting gezocht bij het Nationaal Warmtefonds (lening: 0% rente bij een verzamelinkomen tot € 45.014,-) en de SPUK gelden voor de verduurzaming van slecht geïsoleerde woningen van eigenaren-bewoners en woningen waarvan verenigingen van eigenaren, woonverenigingen en wooncoöperaties in het kader van het Nationaal Isolatieprogramma, dat per 1 maart 2023 wordt opengesteld. Naast het ter beschikking komen van gelden voor deze doelgroep organiseert de gemeente een ondersteuningsprogramma (ontzorgen, inspireren).

Strategie: focus op continuïteit

Maatregelen van de (rijks)overheid

Het Rijk heeft een aantal generieke maatregelen genomen zoals de energiecompensatie van 190 euro in november en december 2022 en het prijsplafond met ingang van 1 januari 2023. Ook heeft het kabinet aangekondigd dat er een landelijk noodfonds (het Tijdelijk Noodfonds Energie) komt voor kwetsbare huishoudens die met afsluiting worden bedreigd.

Voor inwoners met een inkomen tot 120% van het sociaal minimum zijn de afgelopen periode specifieke maatregelen getroffen. De gemeente Maastricht heeft inmiddels aan 9.200 huishoudens een energietoeslag van 1.300 euro toegekend voor 2022 en betaalt eind dit jaar een voorschot van 500 euro op de toeslag van 2023 (spoor 1). Daarnaast worden deze inwoners geholpen bij het nemen

van kleine energiebesparende maatregelen (spoor 2). Op het moment dat zich bij deze inwoners toch een noodsituatie voordoet, kan teruggegrepen worden op de bijzondere bijstand.

Schuldhelpverlening

Voor inwoners die gebruik maken van schuldhelpverlening en niet aan hun aflossingsverplichting kunnen voldoen is een intentieverklaring ondertekend door VNG, het ministerie van Sociale Zaken, de NVVK en grote schuldeisers – waaronder Zorgverzekeraars Nederland, DUO, Aedes, de Landelijke Vereniging Lokale Belastingen en de Belastingdienst waarin is vastgelegd dat zij toch hulp krijgen. Dit betekent dat schuldeisers niet zullen verzoeken de schuldregeling te beëindigen als iemand een betalingsachterstand oploopt. In plaats daarvan zullen zij contact opnemen met de schuldhelpverlener om gezamenlijk tot een oplossing te komen. Schuldhelpverleners zullen trajecten niet langer afbreken zodra een hulpvrager de afgesproken maanduitgaven overschrijdt.

Studenten en energietoeslag

In de [raadsinformatiebrief](#) van 27 september 2022 over aanpak energiearmoede is al naar voren gebracht dat het kabinet in antwoord op de uitspraak van de Rechtbank Gelderland heeft aangegeven dat het nog steeds van mening is dat studenten als groep niet in aanmerking komen voor een energietoeslag. Minister Schouten heeft dit nog eens bevestigd in een [brief](#) van 5 oktober 2022. De minister vindt vervolgens wel dat gemeenten, in lijn van de uitspraak, een redelijk alternatief kunnen bieden in de vorm van individuele bijzondere bijstand. Ze heeft inmiddels voor gemeenten een aantal richtlijnen opgesteld en gepubliceerd. Het gaat dan om nadere voorwaarden als een eigen energiecontract op naam, een inkomen dat lager is dan 120% van het sociaal minimum en het meetellen van het maximale bedrag dat bij DUO kan worden geleend.

Verder is in dezelfde brief naar voren gebracht dat gemeenten deze richtlijnen kunnen aanvullen met criteria die ze al zelf hanteren voor de categoriale bijzondere bijstand voor de energietoeslag.

Er wordt nu in Maastricht gewerkt aan een aparte regeling voor studenten waarin deze elementen worden verwerkt, zodat studenten binnen het kader van die regeling individuele bijzondere bijstand kunnen aanvragen. Inmiddels is duidelijk dat er voor Maastricht via de decembercirculaire 2022 een bedrag beschikbaar wordt gesteld voor individuele bijzondere bijstand aan studenten van zo'n 1,6 miljoen euro. Het is nog onduidelijk op welke periode deze middelen betrekking hebben (alleen 2022 of ook 2023) en in hoeverre buitenlandse studenten aanspraak kunnen maken.

Noodfonds

Er ligt inmiddels een breed pakket aan maatregelen ter ondersteuning van particuliere huishoudens. De recente bekendmaking van de steun door het Rijk aan het Tijdelijk Noodfonds Energie lijkt de bestaande maatregelen te completeren. Tegelijkertijd maakt de zeer recente bekendmaking ook dat de informatie over welke huishoudens aanspraak kunnen maken op dit landelijke Tijdelijk Noodfonds Energie nog onvoldoende specifiek is.

De verwachting is dat er, ondanks dit breed palet aan maatregelen toch huishoudens in Maastricht (inclusief studenten) zullen zijn die tussen de mazen van de verschillende regelingen 'doorvallen' maar wel acute problemen ervaren als gevolg van de stijging van de energielasten. Een aanvraag kan maximaal 1.300,- euro zijn (naar voorbeeld van de energietoeslag bij minima). We willen dan ook een miljoen euro uit dit noodfonds reserveren voor deze huishoudens voor de fase acuut, inclusief uitvoeringskosten. Landelijke regelingen zijn daarbij voorliggend aan een beroep op het gemeentelijk

noodfonds. Zodra de voorwaarden en de bedragen duidelijker zijn volgt een nieuwe budgettering. Geld dat niet gebruikt wordt stroomt door naar de volgende fase.

2. Cultuur

Inventarisatie van de problematiek

De culturele sector is breed, veelvormig en divers - zowel het professionele veld als het amateurkunstenveld. Dat geldt ook voor de energiecontracten en de huisvestingsomstandigheden. Door gesprekken en een schriftelijke inventarisatie is het beeld dat hoewel de gevolgen voor de culturele sector sterk verschillen, er wel sprake is van (aanzienlijk) hogere energiekosten. Bij het inventariseren van deze problematiek (en mogelijke oplossingen) hebben we ons niet beperkt tot alleen de culturele partijen waarmee de gemeente een structurele subsidierelatie¹ heeft. Zij beslaan weliswaar een groot deel van de spelers in het Maastrichtse professionele en amateurkunstenveld, maar niet iedereen.

Naast de economische impact van de energiecrisis wordt de totale Maastrichtse cultuursector ook geraakt door de hoge inflatie, een 'na-ijlende' coronacrisis (waardoor veel organisaties hebben moeten interen op reserves), nog achterblijvende bezoekersaantallen en arbeidsmarkt-problematiek. Kortom, de culturele sector staat momenteel onder druk. Dat gaat ten koste van het primaire proces: het beoefenen, presenteren en produceren van kunst en cultuur.

Situatie professionele veld op hoofdlijnen

Overgrote deel	Is (onder)huurder van maatschappelijk vastgoed van de gemeente (b.v. Opera Zuid, Muziekgieterij).
Klein deel	Is (onder)huurder van vastgoed in handen van privé-eigenaar (b.v. AINSI, Bankastudios).
Merendeel	Heeft géén eigen energieaansluiting. Contract staat op naam eigenaar, hoofdhuurder of beheerder.
Merendeel	Heeft vanaf 2023 vanwege nieuw energiecontract/hoge tarieven te maken met (substantiële) stijging van energiekosten. In de regel gaat het om een verdubbeling of verdriedubbeling.
Gedeelte	Heeft ondanks het treffen van energiebesparende maatregelen en doorvoeren van bezuinigingen onvoldoende middelen om de extra energielasten (volledig) te kunnen dragen.
Beheerders	Zoals Stichting Ateliers Maastricht (SAM) en Bankastudios achten het noodzakelijk om zonder steun/compensatie de stijgende energiekosten door te berekenen aan de onderhuurders.
Allen	Geven aan dat het verrekenen van de extra energiekosten in hogere toegangsprijzen zeer ongewenst is. Het op peil krijgen van het bezoekersniveau (conform pre-corona) is alleen haalbaar als toegang tot het culturele aanbod zo laagdrempelig mogelijk blijft. Men overweegt met name kosten te drukken door minder (dure) producties of presentaties te realiseren. Dat betekent dat het risico bestaat dat men niet aan de prestatieafspraken van subsidieverleners (zowel private als publieke) kan voldoen.

Situatie amateurkunstenveld op hoofdlijnen

Merendeel	Is (onder)huurder van maatschappelijk vastgoed van de gemeente (b.v. gemeenschapshuizen).
Gedeelte	Is (onder)huurder van vastgoed in handen van privé-eigenaar (b.v. Pesthuys Podium).
Gedeelte	Is via een aparte exploitatiestichting eigenaar van een pand/ verenigingslokaal/ harmoniezaal. Het eigen gezelschap huurt ruimte om te kunnen repeteren en daarnaast wordt ruimte onderverhuurd aan derden (b.v. andere amateurgezelschappen). Huurinkomsten zijn nodig voor een sluitende exploitatie. Het doorberekenen van stijgende energiekosten is (zonder steun/compensatie) onvermijdelijk.
Merendeel	Heeft géén eigen energieaansluiting. Contract staat op naam eigenaar, hoofdhuurder of beheerder.
Naar schatting het merendeel	Heeft vanaf 2023 vanwege nieuw energiecontract/hoge tarieven te maken met (substantiële) stijging van energiekosten. In de regel gaat het om een verdubbeling of verdriedubbeling.
Naar schatting het merendeel	Heeft ondanks het treffen van energiebesparende maatregelen (voor zover mogelijk) en doorvoeren van bezuinigingen onvoldoende middelen om de extra energielasten (volledig) te kunnen dragen.
Allen	Geven aan dat het verhogen van de eigen inkomsten momenteel onhaalbaar is. De ledentarieven verhogen is in de huidige crisistijd geen optie. Inkomsten via ticketverkoop van optredens is minimaal en niet bij iedereen van toepassing. Men overweegt kosten te besparen door bijvoorbeeld minder te gaan repeteren: in plaats van 1x per week > 1x per twee weken. Zowel de artistiek-culturele als de sociale meerwaarde van actieve kunstbeoefening komt daarmee in het gedrang.

Meespelende omstandigheden

Bezuinigen is voor de cultuursector geen reële optie. Lasten zijn over het algemeen alleen maar gestegen, terwijl (subsidie)inkomsten gelijk zijn gebleven of (al dan niet door nog achterblijven bezoekers- en ledenaantallen na corona) zelfs lager uitgevallen. De verwachting is dat deze kloof het komende jaar groter wordt. De inflatie stijgt mee met de energielasten en zal verder tot (loon)kostenstijgingen leiden (denk o.a. aan de verhoging van 10% op het minimumloon per 1 januari 2023).

In Maastricht is het overgrote deel van het culturele veld (onder)huurder van maatschappelijk vastgoed van de gemeente. Contractueel wordt de huur jaarlijks verhoogd conform de consumentenprijsindex (CPI). Voor 2022 is deze extreem hoog vergeleken met 2021. De te hanteren CPI voor 2022 bedraagt 14,5% versus 2,6% in 2021. De indexerings van cultuursubsidies blijft daar ver onder. Voor 2023 is deze vooralsnog vastgesteld op maximaal 8%. Het koppelen van de subsidie-index aan de CPI zou ervoor zorgen dat cultuursubsidies structureel hun waarde behouden. Er bestaat vanuit het domeinveld Cultuur geen subsidieregeling op basis waarvan culturele partijen aanspraak kunnen doen in het geval er sprake is van een exploitatietekort of in het geval zij willen investeren in energiebesparende maatregelen. De reguliere cultuursubsidies zijn (o.b.v. de huidige subsidieregelingen) uitsluitend bedoeld voor het ontwikkelen en uitvoeren van activiteiten op het gebied van professionele kunst en cultuurparticipatie op amateurniveau.

Maatregelen van de Rijksoverheid

Door de overheid bekostigde culturele instellingen (BIS-instellingen)

Het Rijk zal vanaf het voorjaar van 2023 structureel extra middelen ter beschikking stellen aan het ministerie van OCW om scholen en door de overheid bekostigde culturele instellingen (BIS-instellingen) tegemoet te kunnen komen in de hoge (energie)kosten. Het gaat in eerste instantie om een totaalbedrag van 400 miljoen euro per jaar. Hoeveel tegemoetkoming de achtⁱⁱ Maastrichtse BIS-instellingen zullen ontvangen en wanneer, is nog onduidelijk.

Kleine organisaties en zzp'ers in de culturele en creatieve sector

Vanaf 1 januari 2023 geldt een prijsplafond op energie voor alle huishoudens en andere kleinverbruikers. Naar verwachting zal daarmee slechts een deel van de zzp'ers en kleinere organisaties in de culturele en creatieve sector geholpen worden. Uit onze inventarisatie blijkt namelijk dat de meerderheid geen eigen energieaansluiting heeft en daardoor niet aan de voorwaarden voldoet. Men huurt dikwijls ruimte in een (groot) bedrijfsverzamelgebouw. Denk aan huurders van atelierorganisatie SAM, de Bankastudios, overige exploitatiestichtingen en gebruikers van de AINSI.

Vooralsnog zijn er geen culturele instellingen in Maastricht die in aanmerking komen voor de Tegemoetkoming Energiekosten-regeling (TEK).

Publieke en maatschappelijke voorzieningen

Het Rijk stelt vanaf het voorjaar van 2023 structureel extra middelen ter beschikking om publieke en maatschappelijke voorzieningen, zoals culturele instellingen en verenigingen, te compenseren voor hoge (energie)kosten. Het gaat in eerste instantie om een totaalbedrag van ongeveer 300 miljoen euro per jaar. Hoeveel de gemeente Maastricht zal ontvangen en wanneer, is nog onduidelijk. Naast het rechtstreeks inzetten van deze middelen om culturele instellingen en verenigingen te helpen, hebben cultuurmakers en amateurgezelschappen ook baat van ondersteuning aan gemeenschapshuizen en ander maatschappelijk vastgoed. Als deze accommodaties namelijk worden gecompenseerd en/of verduurzaamd, dan zullen zij als huurder c.q. gebruiker niet of minder geconfronteerd worden met hogere (energie)kosten.

Strategie

Noodzaak: compenseren ten behoeve van continuïteit

De stijgende prijzen brengen op (op korte termijn) de continuïteit en het voortbestaan van de cultuursector in gevaar. De gemeente neemt hierin voor haar eigen vastgoed het voortouw. Om te voorkomen dat zij (verder) in de financiële problemen komen, is het noodzakelijk dat zij compensatie moeten kunnen aanvragen voor de stijgende energiekosten. Anders komt het aanbod van en toegang tot kunst en cultuur in het geding. Terwijl cultuur een belangrijke maatschappelijke waarde vertegenwoordigt en essentieel is voor het welzijn en de weerbaarheid van mensen en gemeenschap. Juist in moeilijke tijden, zoals nu. Daarbij blijft het voor de gemeente Maastricht essentieel dat zowel de beoefening als de beleving van kunst en cultuur in principe voor iedereen toegankelijk moet zijn en blijven (conform door gemeenteraad vastgestelde 'Maastrichtse Cultuurvisie 2019').

Prioriteit: investeren in toekomstbestendigheid

Versneld energie besparen en verduurzamen levert op de lange termijn de meeste winst op. Alles wat wordt geïnvesteerd en gerealiseerd aan energiebesparing hoeft namelijk niet te worden

geconsumeerd en gecompenseerd. Beoogde aanpak: waar mogelijk versneld stappen zetten in het verduurzamen van gemeentelijk maatschappelijk vastgoed (aangezien veel culturele organisaties gebruiken maken van deze accommodaties). Vanuit de gemeente is het beleidsveld Vastgoed verantwoordelijk voor de voorinvesteringⁱⁱⁱ. Zodra energiebesparende maatregelen zijn getroffen en men profijt heeft van lagere energierekening wordt via (voordelige) huurverhoging de voorfinanciering van de gemeente terugbetaald. Verschil tussen lagere energierekening en hogere huur, is in het voordeel van de huurder. Waarbij de investering niet altijd parallel loopt met de terugverdiensom. Vooralnog beperkt de opdracht zich tot verduurzaming van het gemeentelijk vastgoed. Nog onderzocht moet moeten of het haalbaar en wenselijk is om vanuit het beleidsveld Cultuur een regeling te treffen gericht op voor-/medefinanciering van niet-gemeentelijk maatschappelijk vastgoed (bijvoorbeeld vastgoed in eigendom/beheer van exploitatiestichtingen).

Noodfonds

Voorstel is om ten behoeve van voorgemelde compensatie (t.b.v. waarborgen continuïteit) een reservering op te nemen in het beoogde noodfonds. Dit onder de voorwaarde dat:

- er aantoonbaar sprake moet zijn van stijging in energiekosten (aan de hand van bewijsstukken)
- de hoogte van de bijdrage uit het noodfonds maximaal het verschil is tussen voormalige en huidige energiekosten
- in het geval het hoofdhuurders/beheerders/exploitatiestichtingen betreft: er geen hogere energiekosten in rekening worden gebracht bij maatschappelijke (onder)huurders die ook gebruik maken van de accommodatie waarvoor compensatie wordt aangevraagd
- in het geval het onderhuurders betreft: er geen compensatie kan worden aangevraagd indien de hoofdhuurder/beheerder/exploitatiestichting van de accommodatie al gesteund wordt vanuit het noodfonds
- men zich inspant voor energiebesparing en (indien van toepassing) instemt met het treffen van verduurzamingsmaatregelen

Vorm en duur

We beseffen dat een generieke compensatieregeling niet voor iedereen afdoende zal zijn. Daarom moet er ruimte zijn voor maatwerk, in het geval er sprake is van buitengewone omstandigheden en zeer acute en omvangrijke problematiek. Het noodfonds voorziet vooralsnog alleen in compensatiemiddelen voor de periode oktober-december 2022 en januari-maart 2023. In verband met langdurige verplichtingen en programmering is gegarandeerde steun t/m 2024 (dus tot het einde van de huidige cultuurplanperiode) echter gewenst. Vanaf april 2023 moet aan de hand van de beoogde extra middelen van het Rijk een plan voor de middellange termijn worden opgesteld.

Daadwerkelijk benodigd compensatiebedrag

Voor 2022 is een bedrag van circa 500.000 euro nodig om met terugwerkende kracht extra energielasten volledig te kunnen compenseren.

Verwachte extra energielasten voor professionele culturele instellingen op jaarbasis (vanaf 2023) wordt geschat op ruim 1,4 miljoen euro: circa 600.000 euro t.b.v. de acht BIS-instellingen (die dus (ook) rijkscompensatie gaan ontvangen) en circa 800.000 euro t.b.v. de overige instellingen/organisaties waaronder beheerders als atelierorganisatie SAM en Bankastudios.

In het geval hoofdhuurders/ beheerders/ exploitatiestichtingen gesteund worden vanuit het noodfonds, is de verwachting dat een groot deel van de amateurgezelschappen (als onderhuurder) tijdelijk niet geconfronteerd zal worden met hogere energiekosten. De verwachte extra energielasten voor amateurgezelschappen en verenigingen waarbij voorgemelde situatie niet van toepassing is, wordt geschat op circa 100.000 euro op jaarbasis (vanaf 2023).

In totaal is er voor volledige compensatie dus 500.000 euro nodig voor 2022 en vanaf 2023 1,5 miljoen euro op jaarbasis. Deze vraag overstijgt de omvang van het noodfonds en moet dus worden teruggebracht.

Limitatie

De compensatie beperkt zich tot 75% van de extra energielasten (i.p.v. 100%). Dat betekent dat de claim op jaarbasis voor 2022 terug wordt gebracht naar 375.000 euro (t.b.v. BIS-instellingen, professionele veld en amateurkunstenveld) en voor 2023 wordt teruggebracht naar 750.000 euro (75.000 euro BIS-instellingen^{iv} + 600.000 euro professionele veld + 75.000 euro amateurkunstenveld).

De compensatie beperkt zich daarnaast vooralsnog tot de periode oktober 2022 t/m maart 2023.

Veronderstelling

We gaan uit van de aanname dat het benodigde compensatiebedrag voor het gehele jaar 2022 bijna gelijk is aan een claim voor uitsluitend Q3 en Q4 van 2022. Reden: toename energielasten is met name het gevolg van prijsstijgingen vanaf de tweede helft van 2022. Uitgangspunt is dat kosten in Q3 en Q4 evenredig zijn gestegen.

We gaan uit van de aanname dat het energieverbruik (gas/elektra) in de maanden januari, februari en maart gemiddeld gezien circa 35% beslaat van het energieverbruik op jaarbasis.

Claim noodfonds

2022-Q4 | helft van 375.000 euro = 187.500 euro en 2023-Q1 | 35% van 750.000 euro = 262.500 euro, maakt een totaal van 450.000 euro. Met de doorschuifbuffer, uitvoeringskosten en een budget voor de hardheidsclausule dan totaal groot 600.000 euro voor de fase acuut en 550.000 euro voor de middellange termijn. **Daardoor een totaalbudget van 1,15 miljoen euro.**

3. Onderwijs

Inventarisatie

Met betrekking tot de voor onderwijs in gebruik zijnde scholen in het primair onderwijs en het voortgezet onderwijs zitten energielasten in de exploitatie (en dus o.a. het energieverbruik bij de scholen). Scholen ontvangen hiervoor van het Rijk een zogenaamde materiële instandhoudingsvergoeding.

Strategie

Het ministerie van OCW krijgt vanaf 2023 structureel circa 400 miljoen euro extra waarmee de gestegen energielasten van scholen en door de overheid bekostigde culturele instellingen (BIS-instellingen) kunnen worden opgevangen. Het ministerie van OCW onderzoekt nog hoe de middelen het beste kunnen worden uitgekeerd.

De gemeente heeft in het kader van haar wettelijke plicht tot het voorzien in voldoende onderwijshuisvesting en de bekostiging daarvan een medeverantwoordelijkheid bij verduurzaming van dat onderwijsvastgoed in geval van (vervangende) nieuwbouw. Zo is bij wet vastgelegd dat in geval van (vervangende) nieuwbouw BENG-maatregelen toegepast moeten worden. Bij renovatie heeft gemeente daarenboven beleidsmatig een medeverantwoordelijkheid op zich genomen om in dat geval mede te bekostigen in de verduurzaming. Ook adviseert/informeert de gemeente richting scholen bij het indienen van aanvragen in het kader van Rijkssubsidieregelingen met betrekking tot verduurzaming van bestaande onderwijsgebouwen (SUVIS DUMAVA).

Noodfonds

Energiestijgingen komen dan ook voor rekening van de school. Scholen zijn juridisch eigenaar van de onderwijsgebouwen. Hier ligt geen directe verantwoordelijkheid bij de gemeente in het kader van de energieaanpak. Daarom is er **geen onttrekkingsvoorstel** voor het noodfonds.

4. Zorg

Inventarisatie

Zorginstellingen worden ook geconfronteerd met stijgende energieprijzen. Signalen van individuele zorginstellingen worden daarom gemonitord en is er ruimte nodig om individuele afspraken te maken tussen zorgverzekeraars c.q. zorgkantoren en zorgaanbieders.

Strategie

Daarom worden voor de Zvw (Zorgverzekeringswet) binnen de systematiek voldoende randvoorwaarden geschapen: er kan gebruik worden gemaakt van de macrona calculatie over 2022 en het macrobeheersinstrument (mbi) wordt niet ingezet voor 2022 voor bovenmatige (energie)prijzen. Als aanbieders worden geconfronteerd met een bovenmatige stijging van energiekosten, die niet redelijkerwijs kan worden opgevangen door maatregelen van die zorgaanbieders zelf en/of binnen de exploitatie en reserves van die zorgaanbieders kunnen worden ingepast, kunnen zij zich melden bij de individuele zorgverzekeraars om samen passende (financiële) afspraken te maken. Zorgverzekeraars hebben hierbij de verantwoordelijkheid om, met het oog op de belangen van individuele patiënten en hun zorgplicht, het noodzakelijke te doen om zorgaanbieders te behoeden voor onhoudbare situaties.

De Wlz (Wet langdurige zorg) kent een andere systematiek. Er wordt voor de Wlz een specifieke beleidsregel 2022 gemaakt die het mogelijk maakt voor zorgkantoren en zorgaanbieders om maatwerkafspraken te maken in verband met bovenmatig gestegen (energie)prijzen 2022 die niet door maatregelen binnen de exploitatie kunnen worden opgevangen. Er wordt vanuit de onderuitputting op het uitgavenplafond zorg additioneel 30 miljoen euro beschikbaar gesteld, naast de ruimte van 70 miljoen euro vanwege de overdekking op de begroting van het Wlz-kader. In de beleidsregel wordt boven een bepaalde drempelwaarde gedeeltelijke compensatie geboden.

Noodfonds

Energiestijgingen komen dan ook voor rekening van zorgpartijen. Daarom is er **geen onttrekkingsvoorstel voor het noodfonds**.

5. Gemeenschapshuizen

Inventarisatie

Bezoeken (september-oktober 2022) aan alle 17 erkende gemeenschapshuizen van Maastricht, onder meer om de stand van zaken ten aanzien van de stijgende energiekosten te inventariseren laten zien:

Resterende looptijd energiecontracten met vast tarief gemeenschapshuizen

Thans een contract met variabel tarief	4 gemeenschapshuizen (waarvan 1 reeds grote investeringen in verduurzaming gedaan heeft, zodat de stijgende energielasten beduidend minder op de exploitatie drukken)
Contract met vast tarief tot 1 januari 2023	3 gemeenschapshuizen
Contract met vast tarief tot zomer/najaar 2023	7 gemeenschapshuizen
Contract met vast tarief tot 1 januari 2025	1 gemeenschapshuizen
Status onbekend	2 gemeenschapshuizen

Met andere woorden: deze winter worden 6 van de 17 gemeenschapshuizen geconfronteerd met hoge(re) energielasten. Vanaf de zomer worden, indien de energieprijzen onveranderd hoog blijven, nagenoeg alle gemeenschapshuizen geconfronteerd met hogere energieprijzen. Over een langere periode – de jaren 2022 t/m 2025 – gaat het, bij een gelijk blijven van de huidige hoge energieprijzen, om een totaalbedrag aan extra energiekosten voor alle gemeenschapshuizen van naar schatting 2,6 miljoen euro.

Casus 't Atrium

Op 21 november jl. ontvingen wij een brief van het bestuur van buurtcentrum 't Atrium. Daarin meldt het bestuur ons dat het energiecontract afloopt per 1 januari 2023, en dat het per die datum driemaal zo veel aan energiekosten moet betalen. Op dit moment betaalt het gemeenschapshuis een voorschot van 2.800 euro per maand. Per 1 januari 2023 wordt dit dus 8.400 euro; 5.600 euro per maand meer dan op dit moment. Op jaarbasis bedraagt de stijging 67.200 euro. De exploitatiekosten van 't Atrium bedroegen in 2021 129.453 euro. Afgezet tegen de exploitatiekosten in 2021 betekent dit een stijging van de exploitatiekosten (dus niet de energiekosten) met maar liefst 52%.

Verlichtende omstandigheden

- De gemeenschapshuizen zullen – in tegenstelling tot (andere) huurders – in beginsel niet worden geconfronteerd met een huurprijsindexatie, aangezien zij over het algemeen geen huur betalen;
- De meeste gemeenschapshuizen delen de energieprijsstijgingen met (semi-)commerciële huurders. Bovendien kunnen de gemeenschapshuizen de huren van de (semi-)commerciële huurders in beginsel wél indexeren met 14.5%.

Bestaande en toekomstige middelen

- Er bestaat reeds een middel voor gemeenschapshuizen: de Ondersteuningsregeling gemeenschapshuizen 2018. Op basis daarvan maakt een gemeenschapshuis aanspraak op een subsidie voor een exploitatietekort van maximaal 15% van de totale exploitatiekosten, indien een gemeenschapshuis de tekorten niet meer met eigen middelen kan opvangen.
- Het Rijk zal vanaf het voorjaar van 2023 structureel extra middelen ter beschikking stellen aan gemeenten en provincies om publieke en maatschappelijke voorzieningen, zoals gemeenschapshuizen, te compenseren voor hoge kosten. Het gaat in eerste instantie om een totaalbedrag van ongeveer 300 miljoen euro per jaar.

Strategie

Korte termijn: compensaties voor hogere energieprijzen

Uiteindelijk is er slechts één weg uit de energiecrisis: door te verduurzamen. Verduurzaming kan echter niet op korte termijn worden gerealiseerd. Voor de korte termijn is er maar één optie: compensatie. Er zijn drie opties voor de gemeenschapshuizen om de hogere energieprijzen te compenseren:

- Subsidie voor een exploitatietekort op basis van de Ondersteuningsregeling gemeenschapshuizen 2018. Vanwege het hogere aantal subsidieaanvragen zal er een tekort ontstaan op het budget gemeenschapshuizen. Dit tekort wordt voor 2023 begroot op 200.000 euro. Op voorhand wordt voorgesteld om het tekort op het budget aan te vullen met de extra middelen die het Rijk structureel beschikbaar zal stellen om publieke en maatschappelijke voorzieningen te compenseren voor hoge kosten.
- Indexatie van de huurprijzen van de (semi-)commerciële huurders met 14,5%, en verhoging van de prijzen voor eten en drank. De energieprijsstijgingen worden bovendien (deels) gecompenseerd doordat (semi-)commerciële huurders delen in de hogere energiekosten.
- Ook de huren van de maatschappelijk huurders (culturele amateurverenigingen, sportverenigingen, etc.) kunnen worden verhoogd. Vanuit het oogpunt van de maatschappelijke rol die de gemeenschapshuizen vervullen, namelijk onder meer het faciliteren van sociale ontmoeting, met name ook tussen kwetsbaren in onze stad, pleiten wij er echter voor om alles in het werk te stellen om te voorkomen dat aan de verenigingen (substantieel) hogere kosten in rekening worden gebracht.

Lange termijn: verduurzaming

De afdeling Vastgoed heeft aangegeven het vastgoed in eigendom van de gemeente, waaronder 12 gemeenschapshuizen, te zullen verduurzamen. Vastgoed doet een voorinvestering in de verduurzamingsmaatregelen, de gemeenschapshuizen betalen de investering via een terugbetalingsregeling of huurverhoging over een bepaalde periode terug.

Voor de 5 gemeenschapshuizen die niet in eigendom van de gemeente zijn wordt nog gezocht naar een oplossing. Voor deze gemeenschapshuizen zal extra geld vrijgemaakt moeten worden om te investeren in verduurzaming. Op voorhand wordt voorgesteld om de voorinvestering te bekostigen uit de extra middelen die het Rijk structureel beschikbaar zal stellen voor compensatie van hoge kosten.

Noodfonds

Wij stellen daarom voor om de gemeenschapshuizen die in de periode oktober 2022 t/m maart 2023 worden geconfronteerd met hogere energieprijzen een compensatie te verlenen, dit onder de voorwaarde dat:

1. zij geen hogere kosten in rekening brengen aan hun maatschappelijke huurders;
2. zij instemmen met het nemen van verduurzamingsmaatregelen.

Voor de periode oktober 2022 t/m maart 2023 gaat het om een benodigd compensatiebedrag van – bij benadering – 110.000 euro. Met daarbij een doorschuifbuffer voor de overvraag en de uitvoeringskosten totaal groot 250.000 euro. En voor de middellange termijn een budget van 500.000 euro. Daar staat tegenover dat de verenigingen die gebruik maken van de gemeenschapshuizen niet óók ondersteuning vanuit het noodfonds behoeven. Daarmee een totaal deelbudget van groot 800.000 euro.

6. Sociaal overig

Inventarisatie

Algemene voorzieningen

In Maastricht subsidiëren we 7 zogenaamde algemene voorzieningen; laagdrempelige initiatieven die dagbesteding en ondersteuning bieden en waar honderden Maastrichtenaren gebruik van maken. De algemene voorzieningen fungeren als zogenaamd voorliggend veld; door hen te ondersteunen kunnen we dure Wmo- indicaties (zoals dagbesteding bij professionele organisaties) beperken. Alle algemene voorzieningen zijn gesproken over hun energielasten. 5 van de 7 zien de lasten extreem stijgen vanaf november/ december 2022 of vanaf 1 januari 2023.

Vrijwilligersorganisaties

Naast de algemene voorzieningen kent Maastricht 80 à 90 vrijwilligersorganisaties die vanuit de gemeente Maastricht worden ondersteund vanuit de subsidieregeling “Versterken van sociale en maatschappelijke basis door vrijwillige inzet”.

Om te voorkomen dat waardevolle initiatieven als buurtnetwerken, huiskamers, maatjesprojecten enz. enz. hun inzet moeten staken als gevolg van de extreem oplopende energielasten en de jarenlange opgebouwde infrastructuur af zal brokkelen, wordt voorgesteld ook deze organisaties te ondersteunen door geld vanuit het noodfonds te reserveren.

12 gesubsidieerde stichtingen (Welzijn, inclusie en armoede)

Naast de algemene voorzieningen en de vrijwilligersorganisaties subsidieert Maastricht 12 stichtingen die belangrijk werk doen in de stad: het gaat hier met name om inclusie en armoedebestrijding. Daarnaast gaat het om Trajekt, de welzijnsorganisatie in Maastricht.

Strategie

Algemene voorzieningen

Het belang van het voortbestaan van deze voorzieningen is overduidelijk: vergrijzing, stijging aantal alleenstaanden en eenoudergezinnen, toenemende segregatie, het streven naar inclusie, personeelsgebrek in de reguliere zorg, meer chronisch zieken, dementie, eenzaamheid enz. Gezien het belang voor de stad en de hoge aantallen deelnemers/bezoekers/gebruikers bij en van de Algemene Voorzieningen, wordt voorgesteld de stijging vanaf oktober 2022 t/m maart 2023 voor 75% te compenseren.

Er vindt uitvraag plaats over de feitelijke stijging van de energiekosten waarbij bewijsstukken worden opgevraagd. Compensatie vindt plaats over het verschil tussen de eerdere en de huidige energiekosten. Wij verwachten verder van onze partners dat ze alles in het werk stellen om tot energiebesparing en verduurzaming te komen.

Vrijwilligersorganisaties

In verband met de aansluiting bij de overige claims vanuit het noodfonds, wordt ook hier gekozen voor maatwerk. Er zijn een aantal organisaties bezocht en van daaruit is een inschatting gemaakt van de benodigde ondersteuning. Er vindt uitvraag plaats over de feitelijke stijging van de energiekosten waarbij bewijsstukken worden opgevraagd. Compensatie vindt plaats over het verschil tussen de eerdere en de huidige energiekosten. Wij verwachten van onze partners dat ze alles in het werk stellen om tot energiebesparing en verduurzaming te komen.

Diverse gesubsidieerde stichtingen (Welzijn, inclusie en armoede)

Voorgesteld wordt om voor deze organisaties maatwerk toe te passen en aldus 75% van de feitelijke meerkosten te compenseren. De exacte exercitie heeft nog niet plaatsgevonden maar er heeft een quickscan plaatsgevonden van een aantal vergelijkbare organisaties om tot een schatting te komen. Er vindt uitvraag plaats over de feitelijke stijging van de energiekosten waarbij bewijsstukken worden opgevraagd. Compensatie vindt plaats over het verschil tussen de eerdere en de huidige energiekosten. Wij verwachten van onze partners dat ze alles in het werk stellen om tot energiebesparing en verduurzaming te komen.

Noodfonds

Algemene voorzieningen

Om voor de compensatie voor de periode oktober 2022 t/m maart 2023 in aanmerking te komen:

- moet er sprake zijn van een feitelijke stijging in energiekosten (aan de hand van bewijsstukken);
- dient men zich in te spannen ten behoeve van energiebesparing/verduurzaming.

Het naar verwachting benodigd compensatiebedrag bedraagt:

Periode oktober t/m december 2022:	€ 4.607 x 75% =	€ 3.455,25
Periode 1 januari 2023 t/m 31 maart 2023:	€ 53.192,50 x 75% =	€ 39.894,38
Totaal		€ 43.349,63

Vrijwilligersorganisaties

Om voor de compensatie voor de periode oktober 2022 t/m maart 2023 in aanmerking te komen:

- moet er sprake zijn van een feitelijke stijging in energiekosten (aan de hand van bewijsstukken);

- dient men zich in te spannen ten behoeve van energiebesparing/verduurzaming.

Het naar verwachting benodigd compensatie- bedrag bedraagt:

Periode oktober t/m december 2022 & Periode 1 januari 2023 t/m 31 maart 2023:

$$72.500 \times 75\% = \text{€ } 54.375$$

Diverse gesubsidieerde stichtingen (Welzijn, inclusie en armoede)

Om voor de compensatie voor de periode oktober 2022 t/m maart 2023 in aanmerking te komen:

- moet er sprake zijn van een feitelijke stijging in energiekosten (aan de hand van bewijsstukken);
- dient men zich in te spannen ten behoeve van energiebesparing/verduurzaming.

Het naar verwachting benodigd compensatiebedrag bedraagt:

11 gesubsidieerde stichtingen (inclusie en armoede- bestrijding)	€ 31.250
Stichting Trajekt (welzijnsorganisatie)	€ 28.125
Totaal	€ 59.375

Helaas zullen de energiekosten van vrijwel alle gesubsidieerde organisaties onder 6. Overig, pas per 1 januari 2023 of later dat jaar, substantieel gaan stijgen. Over 2022 is er nauwelijks compensatie nodig. Zowel voor de hardheidsclausule als voor de doorschuifbuffer daarom een totaalbedrag van 300.000 euro voor de fase acuut en 500.000 euro voor de middellange termijn. **Het totaalbudget is daarmee groot 800.000 euro.**

7. Sport

Inventarisatie

Verduurzaming van de sport is de belangrijkste oplossing om kosten te drukken en minder afhankelijkheid te zijn van externe factoren als de energieprijs. Om die reden heeft het Rijk begin dit jaar financiering beschikbaar gesteld voor ontzorgingstrajecten om verduurzaming toegankelijk te maken voor sportclubs en accommodaties. Via het online platform www.sportnlgroen.nl kunnen sportverenigingen, sportbedrijven en exploitanten gratis professionele begeleiding inschakelen bij het verduurzamen van de accommodatie. Daarnaast kunnen zij besparingstips krijgen via de website www.duurzamesportsector.nl.

Maastricht Sport heeft voor de eigen sportaccommodaties duurzaamheidsmaatregelen genomen via de EM-direct regeling en blijft via de meerjarig onderhoudsplannen investeren in duurzaamheid (o.a. Ledverlichting). Waar dat mogelijk is worden duurzaamheidsmaatregelen naar voren gehaald. Bij de vervanging of renovatie van accommodaties via de 2^e tranche binnensportaccommodaties staan de thema's duurzaamheid en energiebesparing centraal. Momenteel houden we voor de binnensportaccommodaties de geadviseerde minimumtemperatuur van 18 graden aan.

Op 21 november 2022 heeft het kabinet met de Najaarsnota 2022 verdere financiële steun aangekondigd. Voor openbare zwembaden, een sector met een bijzonder hoge energie-intensiteit en een groot maatschappelijk belang vanwege de zwemlessen, wordt landelijk maximaal 207 miljoen euro in 2023 beschikbaar gesteld voor 2022 en 2023. Voor de amateursport geldt dat een deel van de sector energie-intensief is, maar niet in aanmerking komt voor de regeling Tegemoetkoming Energiekosten (TEK). Voor deze groep wordt een landelijk noodfonds opgericht voor het geval ze in de continuïteitsproblemen komen. Hiervoor wordt door het Rijk 6 miljoen euro beschikbaar gesteld in 2023. De komende tijd wordt dit steunpakket uitgewerkt in regelingen waarbij duidelijk zal worden welke voorwaarden gelden. Verder kunnen commerciële sportaanbieders, onder voorwaarden, in aanmerking komen voor de al eerder afgekondigde TEK-regeling van het Rijk. Naar verwachting zullen de maatregelen vanuit het kabinet om de koopkracht te versterken verder bijdragen om sport zo toegankelijk mogelijk te houden en kunnen minder energie-intensieve sportaanbieders profiteren van het ingestelde tariefplafond om zo de kostenstijging deels op te vangen.

Noodfonds

Maastricht heeft ongeveer 140 amateursportverenigingen. Bijna 70 sportverenigingen maken gebruik van de gemeentelijke accommodaties waarbij voor het merendeel de tarieven, conform de Tarievennota 2017, ongewijzigd blijven en niet worden aangepast naar aanleiding van de hogere energiekosten. Een beperkt aantal sportverenigingen daarvan draagt daarentegen zelf de energiekosten voor het gebruik van een kleed-/clubgebouw en veldverlichting. Voor deze sportverenigingen en de overige verenigingen (die dus zelf de energielasten dragen voor het exploiteren van een eigen kleed-/clubgebouw en het gebruik van veldverlichting) is de verwachting dat zij in aanmerking kunnen komen voor het bovengenoemd steunpakket van het kabinet en ondersteuning van het gemeentelijk noodfonds. Uit gesprekken en landelijk onderzoek blijkt dat de energieproblematiek zich met name concentreert bij deze sportverenigingen.

Ter financiering van deze tussentijd doen we een eenmalige onttrekking uit het noodfonds van 300.000 euro voor deze amateursportverenigingen. Met de doorschuifbuffer en de hardheidsclausule en uitvoeringskostenbudget voor de **fase acuut van 400.000 euro. En voor de middellange termijn een budget van 100.000 euro. Daarmee wordt het totaalbudget groot 500.000 euro.** Zodra de rijksregeling in gaat en de voorwaarden duidelijk worden zal hieraan primaire financiering worden onttrokken.

8. Ondernemers en bedrijven

Inventariseren

De binnenstad

De energieprijzen stijgen buitensporig hard en ondernemers merken dat in hun kostenopbouw. Door de hogere kosten worden producten duurder en dalen de inkomsten en bestedingen van hun opdrachtgevers en klanten. In de binnenstad is het momenteel nog druk. Maar de koopkracht is door de sterke inflatie (waar ook de energieprijzen in zitten) sterk gedaald. Het consumentenvertrouwen is op haar laagste niveau in de laatste 10 jaar^v. Ondanks dat het druk is komen ondernemers in economisch zwaar weer door afnemende marges.

De industrieterreinen

De Samenwerkende Industrierreinen Maastricht (SIM) zullen in januari 2023 hun enquêteresultaat opleveren. Maar duidelijk is dat de grote energiegebruikers in hun voortbestaan bedreigd worden. Het midden- en kleinbedrijf (mkb) staat erg onder druk en wil investeren in verduurzaming om in de toekomst minder afhankelijk van het net te zijn.

Strategie

Ondernemers in het mkb die last hebben van de hoge energieprijzen kunnen een beroep doen op de Tegemoetkoming Energiekosten-regeling (TEK). De TEK moet voldoen aan Europese staatssteunregels en nog goedgekeurd worden door de Europese Commissie.

De gemeente heeft een aantal regelingen in het leven geroepen om de transitie te versnellen zoals Plusje mkb^{vi}. Op de website van de gemeente Maastricht over energiekosten is een aparte button opgenomen waar alle maatregelen en regelingen voor ondernemers met betrekking tot energiekosten zijn opgenomen. De dienstverlening van TOM wordt hiervoor ingericht en is aanspreekpunt voor de ondernemer. Het callcenter van de gemeente Maastricht verwijst door naar de website energiekosten of naar Team Ondernemen bij vragen van ondernemers. De gemeente Maastricht heeft daarnaast met diverse organisaties een (contractuele) relatie die ondernemers verder kunnen helpen met specifieke vragen en problematieken en die de gemeente kan inzetten^{vii}. Het team Maastrichtse Energie Akkoorden (MEA) identificeert samen met bedrijven en partners kansen in de markt en organiseert kennissessies. Met verschillende partners in de stad wordt de energieproblematiek verder besproken en acties uitgezet^{viii}. Komen ondernemers in financiële problemen dan is er een financieel vangnet dat door een samenwerking tussen OndernemersKlankBord, Instituut voor het Midden- en Kleinbedrijf, en de afdelingen Schuldhulp/armoedebestrijding en het Zelfstandigenloket wordt opgevangen.

In het gemeentelijk overleg energiecrisis gaven de ondernemersvertegenwoordigers aan te willen inzetten op een versnelde energietransitie door:

- Voor de binnenstad de vergunningverlening voor duurzaamheidsmaatregelen mogelijk te maken en te versnellen (In de binnenstad staan 1.100 monumenten en de binnenstad valt onder 'beschermd stadsgezicht'. Dat belemmert het nemen van duurzaamheidsmaatregelen ernstig).
- Op de bedrijventerreinen tot versnelde vergunningverlening te komen (prioriteren van deze aanvragen) voor energieopslag, smartgrids etc.
- Pilots en experimenten met betrekking tot energieopwekking en -opslag te omarmen.
- Als vierde maatregel wil men een fonds dat de aanschaf en aanleg van deze maatregelen bevordert. In de vorm van vouchers.

Noodfonds

De mogelijkheid van energiescans kan al uitgevoerd worden via de MEA-mkb regeling. Daar hoeft alleen de uitvoering nog versneld te worden. De eerste twee punten kunnen worden begeleid door een aan te nemen deskundige voor de binnenstad en voor de bedrijventerreinen uit de landelijke verduurzamingsgelden. De werving hiervan start op korte termijn.

De verdere maatregel voor ondernemers vereist een fonds dat gebruikt kan worden om investeringskosten te subsidiëren en pilots mogelijk te maken. Er zijn in Maastricht zo'n 11.000 ondernemingen waarvan 80% behoort tot de zzp-ers en kleinbedrijf. En 10% tot het grootbedrijf. Blijft over zo'n 1.100 ondernemingen in het middenbedrijf. Hiervoor wordt de investeringsregeling

begroot op **750.000 euro**. In te zetten via een voucherregeling en ter financiering van pilotprojecten (die schaalbaar zijn). Voor de fase acuut wordt géén onttrekking aan het noodfonds gedaan.

Totaaloverzicht budgetverdeling Noodfonds

Noodfonds Maastricht	Acuut/ effecten dempen	Middellange termijn / verduurzamen	Totaal
Huishoudens	€ 1.000.000,-	€ 0,-	€ 1.000.000,-
Cultuur	€ 600.000,-	€ 550.000,-	€ 1.150.000,-
Scholen	€ 0	€ 0	€ 0
Zorg	€ 0	€ 0	€ 0
Gemeenschapshuizen	€ 250.000,-	€ 550.000,-	€ 800.000,-
Overig Sociaal	€ 300.000,-	€ 500.000,-	€ 800.000,-
Sport	€ 400.000,-	€ 100.000,-	€ 500.000,-
Bedrijven	€ 0	€ 750.000,-	€ 750.000,-
Totaal	€ 2.550.000,-	€ 2.450.000,-	€ 5 miljoen

Aangetekend is:

- dat de fase acuut (oktober 2022-maart 2023) en de fase middellang simultaan kunnen lopen. Het verschil in naam, kolom en bedrag heeft slechts betekenis voor het bestedingsdoel.
- dat de voorwaarden van steunmaatregelen van het Rijk in 2023 duidelijk zullen worden en de budgetten beschikbaar. Deze zullen dan hierbij worden geïncorporeerd in het plan van aanpak. Dit wordt separaat aan uw college voorgelegd in Q1 2023.

Eindnoten

ⁱ In de periode 2021-2024 ontvangen 24 professionele presentatie/productie-instellingen meerjarige subsidie op basis van de functies bepaald in de Subsidieregeling meerjarige subsidies professionele kunst Maastricht 2021-2024. Dit is inclusief 7 van de 8 Maastrichtse BIS-instellingen. Daarnaast ontvangen (circa) 70 amateurkunstgezelschappen boekjaarsubsidie. Dit heeft uitsluitend betrekking op muziekgezelschappen, zangkoren, majoretteverenigingen en toneelverenigingen die voldoen aan de voorwaarden van de Subsidieregeling Amateurkunsten Maastricht 2023.

ⁱⁱ Maastricht heeft acht BIS-instellingen die Rijkssubsidie ontvangen in de huidige cultuurplanperiode (2021-2024): Marres, Nederlandse Dansdagen, Opera Zuid, philharmonie zuidnederland, Bonnefantenmuseum, SALLY Dansgezelschap Maastricht, Toneelgroep Maastricht, Van Eyck.

ⁱⁱⁱ Betreft uitsluitend de verduurzaming van de kernportefeuille en enkel met maatregelen met een terugverdientijd van 10 jaar. Een en ander conform het in 2020 bij het College voorgelegde plan van aanpak verduurzaming (Verduurzaming van de gemeentelijke vastgoedportefeuille, registratienummer 2020-18386).

^{iv} Vooralsnog gaan we ervan uit dat de steun vanuit het Rijk voor de BIS-instellingen een groot deel (minstens 50%) van diens stijgende energiekosten zal dekken. Vanuit het Noodfonds is er t.b.v. uitzonderlijke situaties een minimaal aanvullende bijdrage aan te vragen.

^v Het consumentenvertrouwen is een indexcijfer welke als indicator werkt voor de bestedingsontwikkeling.

^{vi} Vanuit de CDA-motie van Gabriëlle Heijne inzake het restbudget TONK-gelden, is er voor 2022 en 2023 tweemaal € 300.000,- gereserveerd ('Plusje mkb'). Doelstelling is mkb bedrijven energie-advies te geven welke tot besparing kan leiden. De uitvoering wordt thans voorbereid (via een aanbesteding).

^{vii} - Stichting 155 'help een bedrijf' is het hulploket voor ondernemers en een initiatief van het Instituut voor het Midden- en Kleinbedrijf (IMK); - Het OndernemersKlankBord (OKB), een stichting bestaande uit oud-ondernemers die in opdracht van o.a. het ministerie van Economische Zaken ondernemers adviseert.- Philip Stiels voor saneringen van bedrijven. - Zij allen werken samen met Zelfstandigenloket en de afdeling schuldhulpverlening/Armoedebestrijding van de Sociale Zaken. Zodat er een 'holistische' aanpak is.

^{viii} Centrummanagement Maastricht.

Economie heeft in haar relaties met bedrijven contact met Centrummanagement Maastricht.

Centrummanagement Maastricht (CMM) is de spil in de Binnenstad.

Zij hebben inmiddels maatregelen genomen aangaande de verlichting in de kersttijd waarvoor zij de verantwoordelijkheid nemen terug te brengen met 50% brandtijd.

Zij voeren voor de detailhandel de actie "de deur is dicht, maar wij zijn open" uit.

- Koninklijke horeca
En de Koninklijke Horeca Maastricht wil een proef starten op zoek naar meer duurzame wijzen van terrasverwarming.
- Het expertisecentrum Duurzaamheid & Innovatie (LWV)
Het centrum helpt Limburgse werkgevers bij duurzaam ondernemen en innovatie. Door het verbinden, versterken en vertegenwoordigen van LWV-leden in samenwerking met overheid en onderwijsinstellingen op regionaal, provinciaal en nationaal niveau
- Zuid-Limburg Logistiek Bereikbaar
Vervoerder of verlader op zoek naar duurzame logistieke oplossingen? Ze helpen met een concreet pakket aan maatregelen die passen bij het bedrijf.
- Samenwerkende Industrierreinen Maastricht (SIM)
De Sim organiseert kennissessies voor haar leden. En door collectief voordeel kunnen zij energie goedkoper inkopen.
- De Stichting Groene Economie Limburg
De stichting helpt MKB-bedrijven richting duurzaam ondernemen. Als onafhankelijke en niet-commerciële organisatie brengen zij partijen uit het bedrijfsleven, overheid en hoger onderwijs bij elkaar om informatie, kennis en concrete steun beschikbaar te stellen aan het MKB. Het gaat om wettelijke, technische en financiële steun.

Plan van aanpak van de energiecrisis in de gemeente Maastricht

1. Inleiding

Sinds het uitbreken van de oorlog in Oekraïne bereiken de energie- en gasprijzen ongekend hoge prijzen. Als reactie hierop heeft op 20 juni jl. de minister voor Klimaat en Energie met een kamerbrief het Nationaal Crisisplan Gas (NCP-G) geactiveerd door het afkondigen van het eerste crisisniveau 'vroegtijdige waarschuwing'.

De extreem hoge energieprijzen zorgen bijna rechtstreeks voor een hoge inflatie. De energie- en grondstofprijzen vertoonden al ruim een jaar een gradueel stijgende lijn. Door de energiecrisis heeft de inflatie nu een sterke toename. Jarenlang was de consumentenprijsindex (CPI) rond de 2-3%. In september 2022 kwam de CPI echter, rekening houdend met de explosie van de gasprijs, uit op 17,1%. Dit heeft verregaande gevolgen voor de verhoging van de huren, de kosten van levensonderhoud, de looneisen etc. Het gevaar van een loon-prijsspiraal ligt daarmee op de loer. In het derde kwartaal heeft dit tot een kleine krimp van de economie geleid. Die doet nog weinig pijn omdat de arbeidsmarkt er nog goed voor staat. Als er ook in het vierde kwartaal sprake is van krimp is er formeel sprake van een recessie.

De potentiële impact van deze energiecrisis en haar gevolgen is groot. Een groeiend aantal huishoudens dreigt in de financiële problemen te komen door de stijging van de energierekening. De getroffen zijn niet enkel meer de laagste inkomens. Ook mensen met een middeninkomen – die tot kort vrij goed konden rondkomen – komen in de problemen met het betalen van hun vaste lasten. Verder heeft deze crisis ook grote impact op maatschappelijke organisaties en instellingen, zoals welzijnsorganisaties, sportverenigingen, buurthuizen, scholen en culturele instellingen. Zij zijn vaak gehuisvest in gebouwen waarin de afgelopen jaren nauwelijks geïnvesteerd is in verduurzaming. De oplopende energiekosten dreigen hun werkingsmiddelen in dergelijk grote mate op te slokken dat de werking in gevaar komt. Het college ontvangt ook signalen van ondernemers die door de stijgende gasprijzen in de knel komen en overwegen de productie stil te leggen – zeker in energie-intensieve sectoren is de impact groot. Daarbij geldt dat velen nog aan het herstellen zijn van de coronacrisis.

2. Waarom een eigen Maastrichtse aanpak?

Net zoals bij de coronacrisis heeft het Rijk snel gehandeld om de effecten van de energiecrisis te temperen. Op Prinsjesdag presenteerde het kabinet een aanzienlijk koopkrachtpakket en werden aanvullende regelingen aangekondigd. Op dit ogenblik verschijnen er met regelmaat nieuwe Rijksmaatregelen voor verschillende sectoren. Deze maatregelen treden doorgaans pas in werking vanaf de meicirculaire 2023. Het college waardeert dat het kabinet in actie komt en inziet dat forse investeringen noodzakelijk zijn om deze crisis het hoofd te bieden. Echter is de exacte invulling en uitvoering van de genomen rijksmaatregelen op veel punten nog onduidelijk. Hierdoor zijn de consequenties van het pakket nog niet geheel te overzien. Wel stellen we vast dat niet alle getroffen sectoren - tijdig - aanspraak kunnen maken op een Rijksregeling. Een aanvullende gemeentelijke aanpak – naast de door het Rijk aangekondigde en nog in ontwikkeling zijnde aanpak – zal dus noodzakelijk zijn.

Bovendien heeft het Rijk aangegeven een minder goede uitgangspositie te hebben dan voor de coronacrisis. De toen genomen maatregelen vormen een zware last voor de toekomst, die de schatkist niet nog eens kan en zal betalen. De dempende maatregelen van de Rijksoverheid voor de aanpak van de energiecrisis worden dan ook eenmalig en enkel voor 2022-2023 genoemd.

Dat de energiecrisis om een andere houding vraagt dan de coronacrisis wordt ingegeven door een essentieel verschil: de coronacrisis had duidelijk een tijdelijk karakter – het beschikbaar komen van de vaccins zou leiden naar een terugkeer naar het ‘oude normaal’; een (snelle) terugkeer van energieprijzen naar oude niveaus wordt daarentegen voorlopig niet verwacht. De verwachting is dat deze prijzen hoog zullen blijven. Een herstel naar het ‘oude normaal’ is daarmee niet aan de orde.

De aanpak van de gemeente dient daarom een dubbel doel:

1. Een aanpak op korte termijn voor sectoren die onvoldoende snel geholpen worden door het maatregelenpakket van het Rijk (acute fase: de winter doorhelpen).
2. Een aanpak op middellange termijn voor investeringen die de afhankelijkheid van energie in bepaalde sectoren vermindert (fase vanaf 2023).

Door de veelheid aan rijksmaatregelen die nu ontwikkeld worden is het mogelijk dat bepaalde elementen uit onze aanpak overbodig blijken of dat doelgroepen minder groot worden dan we nu aannemen, dit geldt in bijzonder voor de aanpak op middellange termijn. Bedoeling is college en raad hierover periodiek te informeren om eventueel de aanpak bij te stellen op basis van deze nieuwe ontwikkelingen.

Op vraag van het college van burgemeester en wethouders werd er vanaf begin oktober gewerkt aan een integrale aanpak voor de energiecrisis binnen de gemeente Maastricht. De opdracht van het college werd aangevuld met de Motie CDA die op 18 oktober 2022 werd aangenomen door de Raad. Deze motie vroeg het college:

- Te inventariseren of verenigingen en maatschappelijke organisaties als gevolg van de gestegen energiekosten nog wel aan hun betalingsverplichting kunnen voldoen;
- De verenigingen en maatschappelijke organisaties zo nodig ondersteuning te bieden bij het uitvoeren van energiebesparende maatregelen;
- De mogelijkheid te bekijken om een noodfonds op te richten voor verenigingen en maatschappelijke organisaties, die ondanks de inspanningen om energie te besparen genoodzaakt zijn aanvullende maatregelen te treffen om de begroting voor 2023 op orde te krijgen en/ of bedreigd worden in het voortbestaan van de verenigingen vanwege de gestegen energielasten;
- Te bekijken welke financiële mogelijkheden er zijn om een dergelijk fonds vanuit de eigen middelen van de gemeente dan wel middels (co)financiering van het Rijk in te richten. Hierbij ook de voorwaarden aan te geven waaronder een beroep op het noodfonds kan worden gedaan;
- De gemeenteraad zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk voor het einde van dit jaar, een terugkoppeling te doen omtrent een noodfonds en de voorwaarden voor zo’n noodfonds, zodat verenigingen en maatschappelijke organisaties voor het einde van het jaar duidelijkheid hebben.

Hoewel de Maastrichtse aanpak verder reikt dan louter het instellen van een Noodfonds, richt deze notitie zich daar verder op. Het instellen van het noodfonds en het uitwerken van de kaders voor de toekenning aan steun genieten immers prioriteit.

3. Het Noodfonds Energiecrisis

Inventarisatie

Om de noden in elke sector te bepalen is er door de verschillende afdelingen van de gemeente Maastricht een uitgebreide inventarisatie gedaan.

Beleidsmedewerkers hebben onderzocht waar de noden liggen bij respectievelijk particuliere huishoudens, sportverenigingen, culturele organisaties, onderwijs, gemeenschapshuizen, de zorgsector, de algemene voorzieningen binnen het Sociaal domein, bedrijven en ondernemers. De resultaten van deze inventarisatie zijn als bijlage bij deze aanpak terug te vinden.

De inventarisatie geeft per domein aan wat er speelt, in welke omvang en welke maatregelen reeds aangekondigd zijn of lopen. Globaal bleek uit deze inventarisatie dat er vooral in de acute fase nood is aan een generieke regeling die erop gericht is de gestegen energiekosten direct te verlichten. Deze regeling dient met terugwerkende kracht ingesteld te worden vanaf oktober 2022 en loopt tot eind maart 2023.

Omvang noodfonds

De gunstige prognose voor het rekeningresultaat 2022 die blijkt uit de Berap biedt perspectieven voor het creëren van de dekking van het gewenste noodfonds. Tijdens de raadsvergadering van 20 december zal het college aan de raad vragen in te stemmen met het instellen van een nieuwe reserve ten behoeve van het noodfonds en deze in beginsel vol te storten met een bedrag van 5 miljoen euro.

Hiermee geeft het college uitvoering aan de motie voor wat betreft het voorzien van een significant bedrag teneinde de negatieve gevolgen van de energiecrisis te temperen.

Strategisch kader

Het gemeentelijk noodfonds energiecrisis wordt ingesteld om de effecten van de crisis op verschillende getroffen en te temperen. Dat de energiecrisis direct aansluit op de coronacrisis doch potentieel een lang aanhoudend effect zal hebben noopt ons tot het hanteren van strikte kaders bij het inzetten van het noodfonds.

- De gemeente heeft een fors bedrag vrijgemaakt om steun te bieden doch is er zich van bewust dat dit bedrag niet toereikend zal zijn om alle gevolgen voor iedereen aan te pakken. Daarom zijn we gedwongen keuzes te maken. Het ingestelde noodfonds is een eenmalig fonds. Er zijn geen plannen om structureel steun te bieden.
- Een ander uitgangspunt, dat ons helpt bij het maken van keuzes, is dat de gemeente met het noodfonds niet aanvullend wil zijn op terreinen waar de rijksoverheid al steunmaatregelen biedt. Uitzondering hierop is wanneer het Rijk gemeentelijke cofinanciering vereist om haar steun toe te kennen.
We volgen hiertoe de rijksregelingen op de voet.
- Zoals hierboven al weergegeven zal de aanpak van het noodfonds zich slechts richten op 2 fases:
  1. Acuu: focus op directe compensatie voor de gestegen energierekeningen. Deze maatregel wordt genomen om te zorgen dat kwetsbaren en maatschappelijke organisaties en instellingen alsook bedrijven deze winter niet in de kou komen te staan.
  2. Middellange termijn (2023 en verder): focus op investeren in toekomstbestendigheid. Het college kijkt naar maatregelen die op termijn ondersteunend zijn voor inwoners, organisaties en bedrijven zodat hun energieverbruik structureel kan dalen. Het noodfonds wordt hierbij ingezet als financieel hulpmiddel bij het versnellen van de transitie.
- Het is op dit ogenblik voor de gemeente nagenoeg onmogelijk nauwkeurig in te schatten hoe groot de financiële behoeftes in de acute fase precies zijn. Daarom wordt er gewerkt met een plafond per domein. Binnen een bepaald domein worden aanvragen geprioriteerd op basis van ontvangstdatum: *first come-first served*. Wanneer het plafond bereikt is ontvangen de resterende aanvragen een bericht dat hun aanvraag niet gehonoreerd kan worden. Wanneer we merken dat de nood binnen een bepaald domein onderschat werd, wordt dit aan het college gemeld.

- Indien de plafonds binnen een of meerdere domeinen niet bereikt worden voorzien we de mogelijkheid om de looptijd van de regeling eenmalig te verlengen met 3 maanden of tot het bereiken van de plafonds. Dit omdat uit de inventarisatie bleek dat heel wat verenigingen pas in de loop van 2023 overgaan naar een flexibel energiecontract. Indien de plafonds na deze tweede termijn niet bereikt werden kan herprioritering plaatsvinden tussen de verschillende domeinen of wordt de restant van het bedrag toegevoegd aan het budget voor middellange termijn.

4. Uitwerking acute fase

Om aanspraak te maken op directe compensatie van de gestegen energiefactuur heeft de gemeente Maastricht een subsidieregeling opgesteld.

Zowel particuliere huishoudens als verenigingen en maatschappelijke organisaties kunnen van deze subsidieregeling gebruik maken mits ze niet of niet tijdig in aanmerking komen voor een compensatie vanuit het Rijk of een andere voorliggende voorziening. Per domein is er een plafondbedrag ingesteld.

De wijze van toekenning is voor alle doelgroepen identiek:

Vanaf medio januari 2023 kan iedereen een aanvraag tot steun indienen op voorwaarde dat:

- er aantoonbaar sprake is van een stijging in energiekosten (aan de hand van bewijsstukken).
- de hoogte van de bijdrage uit het noodfonds 75% bedraagt van het verschil is tussen voormalige en huidige energiekosten. We opteren niet voor een 100% vergoeding om de gebruikers wel nog aan te sporen tot energiezuinigheid. Indien er zwaarwegende redenen zijn om de vergoeding op te trekken tot 100% (organisatie wordt bedreigd in haar voortbestaan) kan dit via de hardheidsclausule (zie hieronder onder vorm en duur). Voor huishoudens opteren we voor het maximale bedrag van € 1.300,- (naar voorbeeld van de hoogte van de energietoeslag voor minima).
- in het geval het hoofdhouders/beheerders/exploitatiestichtingen betreft: er geen hogere energiekosten in rekening worden gebracht bij maatschappelijke (onder)huurders die ook gebruik maken van de accommodatie waarvoor compensatie wordt aangevraagd.
- in het geval het onderhuurders betreft: er geen compensatie kan worden aangevraagd als de hoofdhuurder/beheerder/exploitatiestichting van de accommodatie al gesteund wordt vanuit het noodfonds.
- men zich inspant voor energiebesparing en (indien van toepassing) instemt met het treffen van verduurzamingsmaatregelen.

Plafondbedragen per domein voor de fase acuut (oktober 2022 t/m 31 maart 2023):

Noodfonds Maastricht	Acuut / Effecten dempen	Totaal
Huishoudens	€ 1.000.000,-	€ 1.000.000,-
Cultuur	€ 600.000,-	€ 1.150.000,-
Scholen	€ 0	€ 0
Zorg	€ 0	€ 0
Gemeenschapshuizen	€ 250.000,-	€ 800.000,-
Overig Sociaal	€ 300.000,-	€ 800.000,-
Sport	€ 400.000,-	€ 500.000,-
Bedrijven	€ 0	€ 750.000,-
Totaal	€ 2.550.000,-	€ 5 miljoen

Vorm en duur

We beseffen dat een generieke compensatieregeling niet voor iedereen afdoende zal zijn. Daarom moet er ruimte zijn voor maatwerk, in het geval er sprake is van buitengewone omstandigheden en zeer acute en omvangrijke problematiek.

5. Aanpak middellange termijn / Verduurzamen

Versneld energie besparen en verduurzamen levert op de (middel)lange termijn de meeste winst op. Waar mogelijk moeten we versneld stappen zetten in het verduurzamen van vastgoed.

Binnen de gemeente zal de afdeling vastgoed aan de slag gaan om voor wat betreft de panden in eigendom van de gemeente versneld te verduurzamen.

Voorstel is dat de afdeling Vastgoed een voorinvestering doet in de verduurzamingsmaatregelen en dat de huurders de investering terugbetalen via een terugbetalingsregeling over een bepaalde periode.

Op dit ogenblik beperkt deze werkwijze zich tot het gemeentelijk vastgoed. Dat betekent dat er zowel bij de sportverenigingen, de cultuurorganisaties als de gemeenschapshuizen panden buiten scope vallen.

Voorstel is voor deze panden een bedrag van 2 miljoen euro te voorzien voor verduurzamingsmaatregelen voor deze panden.

Deze regeling dient nog verder vorm te krijgen en wordt in 2023 opengesteld.

Voor wat betreft bedrijven en ondernemers zien we dat er door het Rijk ten behoeve van de acute fase al heel wat voorzieningen getroffen zijn. Er zijn in Maastricht zo'n 11.000 ondernemingen waarvan 80% behoort tot de zzp'ers en het kleinbedrijf en 10% tot het grootbedrijf. Blijft over zo'n 1.100 ondernemingen in het middenbedrijf. Deze doelgroep heeft aangegeven vooral nood te hebben aan een aanpak voor de middellange termijn die erop gericht is investeringskosten in verduurzamingsmaatregelen te subsidiëren en pilots met voor welstand acceptabele duurzaamheidsmaatregelen in de binnenstad én o.a. smartgrids en batterijen op de bedrijventerreinen) mogelijk te maken. Daarbij sluiten we aan bij de 14 steden die via de VNG bij het ministerie lobbyen. Hiervoor wordt de investeringsregeling begroot op 750.000 euro. De toekenning ervan gebeurt via een voucherregeling die in 2023 verder uitgewerkt zal worden. En een selectie van pilotprojecten (die door de stad gekopieerd kunnen worden).

Noodfonds Maastricht	Middellange termijn / Verduurzamen
Huishoudens	€ 0,-
Cultuur	€ 550.000,-
Scholen	€ 0
Zorg	€ 0
Gemeenschapshuizen	€ 550.000,-
Overig Sociaal	€ 500.000,-
Sport	€ 100.000,-
Bedrijven	€ 750.000,-
Totaal	€ 2.450.000,-

Concluderend

Voor het noodfonds wordt een bedrag van 5 miljoen euro in de bestemmingsreserve gestort. Het uitgavevoorstel voor de korte en middellange termijn staat hieronder.

Acuut om huishoudens, sociaal maatschappelijke instellingen “de winter door te helpen” (oktober 2022 t/m maart 2023) en middellang (januari 2023 e.v.) om een investering in de versnelling van de duurzaamheidstransitie te doen. En zullen worden opgenomen in het plan van aanpak Duurzaamheid.

Verder geven we nogmaals aan dat het Rijk op dit ogenblik heel wat beleid aan het ontwikkelen is. Voortschrijdend inzicht kan er dus toe leiden dat de bedragen die nu voorzien zijn te hoog uitvallen of dat de aanpak op middellange termijn (Plan van Aanpak Q1 2023) nog bijgestuurd dient te worden.

Noodfonds Maastricht	Acuut / Effecten dempen	Middellange termijn / Verduurzamen	Totaal
Huishoudens	€ 1.000.000,-	€ 0,-	€ 1.000.000,-
Cultuur	€ 600.000,-	€ 550.000,-	€ 1.150.000,-
Scholen	€ 0	€ 0	€ 0
Zorg	€ 0	€ 0	€ 0
Gemeenschapshuizen	€ 250.000,-	€ 550.000,-	€ 800.000,-
Overig Sociaal	€ 300.000,-	€ 500.000,-	€ 800.000,-
Sport	€ 400.000,-	€ 100.000,-	€ 500.000,-
Bedrijven	€ 0	€ 750.000,-	€ 750.000,-
Totaal	€ 2.550.000,-	€ 2.450.000,-	€ 5 miljoen